

OPEX

www.opex.ir

mail@opex.ir

انگهار نظرو مشادات مربوط به ابلاغیه شماره ۲/۹۶۴۹۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۹ وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی؛

مبنی بر اخذ مالیات علی الحساب دو درصد (۲٪) از صادرات مواد خام و نیمه خام

شناسنامه گزارش:

تهیه شده در واحد پژوهش اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

تهیه و تدوین: سعید رفیعی فر و دنیا پناهی لادانی

ناظر: احمد معروفخانی، فریدون اسعدی و محمد هادی ابراهیمی

تاریخ انتشار: آبان ۱۴۰۲

اظهار نظر و پیشنهادات مربوط به ابلاغیه شماره ۲/۹۶۴۹۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۹ وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی؛

مبنی بر اخذ مالیات علی الحساب دو درصد (۲٪) از صادرات مواد خام و نیمه خام

مقدمه:

مطابق بند (ز) تبصره (۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور درآمد حاصل از صادرات کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی مشمول مالیات و عوارض صادراتی شده است:

به منظور اجرای قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱/۰۲/۱۱ و توسعه زنجیره ارزش تولید و عبور از خام فروشی، صادرات کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی مندرج در فهرست تصویب نامه هیئت وزیران راجع به بند «ص» تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور منطبق بر قانون جهش تولید دانش بنیان در تمام نقاط کشور مشمول مالیات بر درآمد شده و از ابتدای سال ۱۴۰۲، نیم درصد (۰/۵٪) به مأخذ ارزش صادراتی این کالاها به عنوان عوارض صادراتی افزوده خواهد شد. میزان قطعی این عوارض در دستورالعملی که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارت نفت و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری ظرف دو ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، تعیین خواهد شد. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است نسبت به وصول منابع حاصل از این بند، همچنین مالیات بر درآمد موضوع بند «ص» تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور و نیز حقوق ورودی (مطابق بند «د» ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲) کلیه ماشین آلات و تجهیزات، قطعات، مواد اولیه و واسطه‌ای تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی اقدام نماید. حقوق گمرکی این موارد پس از ابلاغ این قانون به مأخذ یک درصد (۱٪) تعیین می‌شود.

اظهار نظر کارشناسی:

سازمان امور مالیاتی به استناد بند (ز) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، بخشنامه ۲/۹۶۴۹۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۹ را به منظور دریافت دو درصد (۲٪) مالیات علی الحساب صادر نموده است که ایرادات ذیل به آن وارد می‌باشد:

۱. استناد به ماده (۱۶۳) قانون مالیات‌های مستقیم، برای وضع دو درصد (۲٪) مالیات علی‌الحساب برای کلیه کالاهای مشمول و کلیه صادرکنندگان قابل قبول نمی‌باشد؛ زیرا:

الف- اکثریت قاطع صادرکنندگان دارای وضعیت روشن مالیاتی بوده و سوابق در ادارات مالیاتی گواه این مطلب می‌باشد و موضوع فرار مالیاتی آنها عملاً منتفی است.

ب- مالیات اصولاً پس از بررسی دفاتر و احراز سودآور بودن شرکت قابل دریافت می‌باشد.

ج- در بند (ز) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ تصریح شده است که دریافت عوارض نیم درصدی از صادرات برای حمایت از جهش تولید دانش بنیان می‌باشد اما مشخص نیست که مالیات دو درصد (۲٪) بر چه اساسی تعیین شده است! در هر صورت مالیات از درآمد وصول شده دریافت می‌شود و نه از عایدات و مطالبات آتی و درآمدی که تحصیل نشده است و هنوز صادرکننده بدان دسترسی ندارد، لذا مبنای دریافت چنین مالیاتی نادرست است.

د- صادرکنندگان طبق سنوات گذشته سود خالص حدوداً پنج درصد (۵٪) از ارزش کالای صادراتی را انتظار دارند لذا اخذ دو درصد مالیات علی‌الحساب به هیچ عنوان مبنای محاسباتی ندارد، زیرا دو درصد از ارزش کالای صادراتی معادل چهل درصد (۴۰٪) سود عملیاتی می‌باشد و این در صورتی است که کل عملیات به نحو احسن انجام و هیچگونه مشکل غیر مترقبه‌ای پیش نیاید.

۲. تشریفات آمره قانونی مواد ۲ و ۳ و ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در مورد لزوم ثبت اطلاع‌رسانی در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با کسب و کار رعایت نشده است.

۳. بند (ز) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ نیم درصد به مآخذ ارزش صادراتی کالاها و مواد خام و نیمه‌خام به عنوان عوارض صارتی اشاره دارد و این در صورتی است که واحدهای تولیدی با وجود تأخیر در بازپرداخت مالیات بر ارزش افزوده که به‌رغم رویه و ابلاغیه‌ای موجود به موقع به آنها مسترد نمی‌شود، مستمراً با کمبود نقدینگی مواجه هستند که با ابلاغ این بخشنامه، این واحدها با چالش جدید مالیاتی مواجه شده‌اند.

۴. مشکل اصلی که در ماده (۱۶۳) ق.م.م و مقرر مالیاتی وجود دارد این است که اکثر صادرکنندگان به هنگام تحقق صادرات محصولات خود، درآمد صادراتی آن را تحصیل نمی‌کنند و از زمان تحقق صادرات تا تحصیل درآمد، ممکن است ماه‌ها زمان ببرد تا صادرکننده به ارز صادراتی یا معادل ریالی بهای محصول صادر شده، دسترسی داشته باشد و مالیات بر درآمدی را پردازد که هنوز درآمد مذکور را تحصیل نکرده است و در ماه‌های آتی با شرایط سخت تحریم‌های بین‌المللی تحصیل خواهد کرد. لذا دریافت

۱. در ماده (۱۶۳) قانون مالیات‌های مستقیم اینگونه آمده است: سازمان امور مالیاتی کشور مجاز است که مشمولان مالیات را در مواردی که مالیات آنان در موقع تحصیل درآمد کسر و پرداخت نمی‌شود کلاً یا بعضاً مکلف نماید در طول سال، مالیات متعلق به همان سال را به نسبتی از آخرین مالیات قطعی شده سنوات قبل یا به نسبتی از حجم فعالیت به طور علی‌الحساب پرداخت نمایند و در صورت تخلف، علی‌الحساب مذکور طبق مقررات این قانون وصول خواهد شد.

چنین رقمی عملاً نقدینگی و سرمایه در گردش بنگاه‌ها را دچار اشکال می‌کند و چرخه تولید و فعالیت آنها را با مشکلات جدی مواجه می‌کند.

۵. مقایسه وضع مالیات در مورد واردات و صادرات به هیچ عنوان صحیح نیست زیرا واردکننده پس از انجام کلیه عملیات و منتفی شدن کلیه خطرات و ریسک‌ها، کالا را دریافت و حتی پیش فروش کرده است و سپس نسبت به پرداخت مالیات اقدام می‌نماید در صورتی که طبق بخشنامه مذکور کلیه صادرکنندگان در همان ابتدای عملیات مجبور به پرداخت مالیات بر درآمد می‌شوند و این به هیچ عنوان نظر قانون‌گذار نبوده و منطقی هم نمی‌باشد.

جمع‌بندی و پیشنهادات:

مقام معظم رهبری سال ۱۴۰۲ را با عنوان "مهار تورم و رشد تولید" نامگذاری کردند. امروز یکی از نیازهای بسیار جدی کشور تولید، سرمایه‌گذاری و ارزآوری است. متأسفانه در سالیان اخیر بعضاً سیاست‌هایی در کشور اتخاذ شده است که این سیاست‌ها با رشد تولید، توسعه صادرات و تقویت آنها هم‌راستا نیست و برخی سیاست‌هایی که در کشور اتخاذ می‌شود، با توجه به تحریم و فضای حاکم بر تجارت خارجی که از محل تحریم و هزینه‌های مبادله‌ای که به کشور تحمیل شده است، زمان بازگشت درآمدهای ارزی صادرکنندگان را با وقفه جدی مواجه کرده است و تأمین نقدینگی و سرمایه در گردش واحدهای فعال اقتصادی اعم از تولیدکنندگان و بازرگانان را با مشکل جدی مواجه کرده است. لذا در این چنین شرایطی دریافت (۲٪) مالیات علی‌الحساب از صادرات که اگر سود خالص صادرکنندگان را (۵٪) در نظر بگیریم، عملاً (۴۰٪) از سود عملیاتی آنها را به این دو درصد تعلق خواهد گرفت و این رویکرد به کمبود چندین برابری نقدینگی و عملاً فلج شدن فعالیت صادراتی منجر خواهد شد.

در چنین شرایطی نظر به اینکه در نهایت درآمد حاصل از صادرات مواد مزبور مشمول مالیات خواهد بود، همراهی سازمان امور مالیاتی کشور برای حفظ نقدینگی مورد نیاز صادرکنندگان، حفظ رونق فعالیت تولیدکنندگان و صادرکنندگان و متعاقب آن، تحقق درآمد بیشتر و امکان مطالبه مالیات آن را در سال آینده منجر خواهد شد. در حالی که اگر این ابلاغیه اجرا شود، کمبود نقدینگی که با دریافت مالیات علی‌الحساب مورد بحث، وضعیت را برای فعالیت صادراتی بحرانی می‌کند و کاهش شدید درآمدها در دوره جاری و به تبع آن رشد منفی درآمدهای مالیاتی در دوره آتی منجر خواهد شد.

با توجه به توضیحات فوق بخشنامه ابلاغی به لحاظ ماهیتی دچار اشکال و ایرادات متنوع است که جزئیات آنها در متن گزارش به آنها اشاره شده است. لذا با توجه به توضیحات مندرج در گزارش و تبعات نامناسبی که بر بخش تولید و صادرات به دنبال دارد، توقف اجرا و بازنگری بخشنامه به دلیل عدم رعایت مواد (۲)، (۳) و (۳۰) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب سال ۱۳۹۰ به عنوان پیشنهاد اصلی این گزارش مطرح می‌شود.

About us

The section of oil, gas and petro-chemistry is the up-most and first industrial vantage of the country and the pivot of the Economy of Iran. Regarding the importance of this section and the need for coordinating and organizing the most active people in the field of production and exporting oil, gas, and petrochemical products, some forethoughtful and job- makers in the private section of the country decided to come together to fight against the threats by using the opportunity of mass intelligence and potentials.

2023 Iranian Oil, Gas and Petrochemical products exports' association All Rights Reserved.

OPEX Publications

Website: <http://www.opex.ir>

Contact information: <http://www.opex.ir/en/aboutus/contactus>

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

وزیر

شماره: ۲/۹۶۴۹۲.....

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۲۹.....

پیوست: فدلرد.....

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر رضوانی فر
ریس کل محترم گمرک جمهوری اسلامی ایران

موضوع: اخذ مالیات علی الحساب صادرات مواد و محصولات معدنی موضوع بند (ز) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲

بامالی و امور

نظر به اینکه مطابق بند (ز) تبصره (۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، درآمد حاصل از صادرات کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی مشمول مالیات و عوارض صادراتی شده است، لذا ضرورت دارد در راستای ماده (۱۶۳) قانون مالیات های مستقیم، همزمان با وصول عوارض صادراتی موضوع این بند، نسبت به وصول علی الحساب مالیات به میزان دو درصد (۲٪) ارزش صادراتی و اعمال ذیل ردیف درآمدی ۱۱۰۵۱۸ اقدام نمایید.

سید احسان خاندوزی
خاندوزی

رونوشت:

- جناب آقای دکتر اکرمی خزانه دار محترم کل کشور برای اطلاع.
- جناب آقای دکتر سبحانیان رییس کل محترم سازمان امور مالیاتی کشور برای اطلاع.
- جناب آقای دکتر قریشی مدیرکل محترم دفتر وزارتی برای اطلاع.

کد پستی: ۱۱۱۴۹۴۳۶۶۱

تلفن: ۳۹۹۰۹

آدرس: تهران، خیابان صور اسرافیل، ساختمان مرکزی وزارت امور اقتصادی و دارایی

www.mefa.ir